

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Teleskop do badania promieni gamma powstaje w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN

Prototyp teleskopu, który umożliwi badanie kosmicznego promieniowania gamma, zaprezentowano w poniedziałek w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie. Polscy naukowcy i inżynierowie są partnerami międzynarodowego projektu z udziałem specjalistów z 28 krajów.

Pochodzące z kosmosu promienie gamma wpadając w atmosferę ziemską produkują niedostrzegalne dla ludzkiego oka błyski niebieskawego światła, które trwają zaledwie kilka miliardowych części sekundy. Teleskopy, takie jak budowany w Krakowie, będą mogły rejestrować te błyski światła.

„Dzięki tym urządzeniom mamy szansę wyjaśnić, skąd pochodzi promieniowanie kosmiczne oraz badać burzliwe zjawiska zachodzące we Wszechświecie” - powiedział PAP kierownik zespołu CTA w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN dr hab. Jacek Niemiec.

Teleskop SST-1M ma być częścią sieci ok. 100 teleskopów działających w największym na świecie obserwatorium promieniowania gamma na półkuli południowej. Urządzenie, które zaprezentowano w Krakowie, ma ok. 9,5 m długości i 5,5 m wysokości, a czasza, na której zamontowane będą zwierciadła, ma średnicę 4 m. Wkrótce teleskop zostanie wyposażony w 18 sześciokątnych zwierciadeł oraz specjalną kamerę złożoną z 1,3 tys. fotopowielaczy krzemowych. Będzie gotowy wiosną przyszłego roku.

Jak podkreślił dr hab. Jacek Niemiec, prototyp teleskopu stworzyli polscy inżynierowie, którzy opracowali m.in. jego konstrukcję mechaniczną i napęd. Specjaliści z UJ, AGH i Uniwersytetu Genewskiego budują prototyp kamery do teleskopu. W ramach polsko-szwajcarskiej grupy naukowej ma powstać mini-sieć teleskopów nazwana SMART, złożona z 3 do 5 małych teleskopów.

Cherenkov Telescope Array (CTA) to międzynarodowy projekt z udziałem badaczy z 28 krajów. Zakłada on zbudowanie za ok. 200 mln euro dwóch obserwatoriów, na półkulach północnej i południowej, tak by możliwa była obserwacja całej powierzchni nieba.

Każde z obserwatoriów będzie wyposażone w teleskopy różnego typu. Będą to: teleskopy duże o średnicach zwierciadeł wynoszącej ok. 24 m, teleskopy średnie o średnicach ok. 12 m, a w obserwatorium południowym dodatkowo będzie także sieć ok. 70 teleskopów małych o średnicach ok. 4 m.

"Udział w tym projekcie ma dla nas szczególne znaczenie, bo to jest metoda, żeby w sposób eksperymentalny uzyskać informacje na temat tego obszaru widma fotonów (cząstek światła – PAP) nadlatującego z kosmosu, których do tej pory nie mieliśmy. Oczekujemy, że wkraczając na nowe terytorium zobaczymy rzeczy nowe, być może przełomowe" – mówił PAP dyrektor Instytutu Fizyki Jądrowej PAN, prof. Marek Jeżabek.

Jak poinformował w poniedziałek międzynarodowy koordynator projektu CTA, prof. Werner Hofmann, obecnie trwa poszukiwanie najlepszej lokalizacji dla obserwatorium południowego, rozważane jest jego umieszczenie w Chile lub Namibii.

Źródło: www.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/21565.html>

21-05-2026

[Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#)

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

[Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#)

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

21-05-2026

[Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#)

Bez zapylaczy nie ma części produkcji żywności.

21-05-2026

[Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#)

Elektrodę, która przepuszcza aż 94 proc. promieniowania podczerwonego.

21-05-2026

[Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

To wynik badania, w którym brało ponad tysiąc par matka-dziecko.

21-05-2026

[Problemy ze snem związane z ryzykiem choroby Alzheimera u kobiet](#)

Informuje „Journal of Prevention of Alzheimer's Disease”.

21-05-2026

[Zespół policystycznych jajników zmienił nazwę](#)

Informuje "The Lancet".

Informacje dnia: [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczzerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz](#)

[to tylko pośrednik Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz to tylko pośrednik Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

Partnerzy